

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

část: 18. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Č.j.:	SM18 /2015
Vypracoval:	Mgr. Marie Šnajdrová, ředitelka školy
Schválil:	Mgr. Marie Šnajdrová, ředitelka školy
Projednáno pedagogickou radou:	21. 1. 2015
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 2. 2015
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 2. 2015

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace účastníků, částečně také dohledu nad účastníky.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů, účastníků ŠD a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

1.1. Účastníci ŠD jsou povinni

- a) řádně docházet do školského zařízení,
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,

- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a školského zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,
- d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- e) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- c) oznamovat školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost účastníka a změny v těchto údajích.

1.2. Účastník se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným účastníkům školní družiny, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy a odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje ani jiných osob.

1.3. Účastník chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny je pro přihlášené účastníky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí.

1.4. Účastník chodí vhodně a čistě upraven a oblečen. S ohledem na plánované činnosti ŠD zajistí zákonný zástupce účastníkovi ŠD vhodné převlečení. Škola nenese odpovědnost za znečištění, případně poškození oděvu účastníka.

1.5. Účastník udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.6. Před ukončením činnosti školní družiny účastníci ŠD z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.

1.7. Účastníci ŠD chrání své zdraví i zdraví spolužáků; účastníkům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

1.8. Zákonný zástupce účastníka ŠD je povinen doložit důvody nepřítomnosti účastníka nejpozději do 2 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti účastníka. Odchod před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy rodičů.

1.9. Účastník ŠD má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí účastník ŠD bez zbytečného odkladu.

1.10. Účastník ŠD nenosí do školní družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů má neustále u sebe. Je zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.

1.11. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky účastník ŠD vůči pracovníkům školy a školní družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

1.12. Při porušení povinností stanovených tímto školním řádem lze podle závažnosti porušení účastníkovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy

Škola neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem účastníkovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.

2. Provoz a vnitřní režim školy

2.1 Přihlašování a odhlašování

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

2.1.1. Ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

2.1.2. O zařazení účastníků do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

2.1.3. Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje.

2.1.4. Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky účastníka ŠD a způsob odchodu ze školní družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti účastníka ve školní družině, odchylky od docházky, nebo pokud má účastník odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost školní družině písemně. Předem známou nepřítomnost účastníka ve školní družině zákonný zástupce oznámí písemně.

2.1.5. V docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod účastníka do ŠD.

2.1.6. Přihlašování a odhlašování účastníků ze ŠD je prováděno vyplněním zápisního lístku.

2.2. Organizace činnosti

2.2.1. Provoz školní družiny je dán rozvrhem hodin jednotlivých oddělení, který zpracovává na začátku každého školního roku vedoucí vychovatelka společně s vychovatelkami dle aktuálních požadavků a schvaluje ředitelka školy.

2.10.2. Činnost ranní školní družiny zpravidla trvá od 7.10 do 7.40 hodin.

2.2.3. Běžný provoz školní družiny začíná po skončení čtvrté vyučovací hodiny a plynule přechází až do odpoledne. V některé dny začíná provoz školní družiny po skončení třetí vyučovací hodiny, pokud v některých třídách takto končí dopolední vyučování.

Aby nebyla narušována činnost oddělení, jsou pro odchody účastníků závazné odchody uvedené na zápisním lístku.

2.2.4. Provoz školní družiny končí nejdéle v 15.30 hodin. Při nevyzvednutí účastníka do stanovené doby zákonným zástupcem vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonného zástupce účastníka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,

- a) na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
- b) požádá o pomoc Policii ČR

2.2.5. Pro činnost školní družiny jsou vyčleněny dvě pracovny, které jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem a pomůckami. V odpoledních hodinách může ŠD využívat celý areál školy, školní hřiště a zahradu.

2.2.6. Oddělení školní družiny určené pro žáky ZŠ speciální se naplňují nejvýše do počtu 6 účastníků. Oddělení školní družiny určené pro žáky ZŠ praktické se naplňují nejvýše do počtu 14 účastníků. Ředitel stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:

- a) při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem, pro oddělení určené pro žáky ZŠ speciální max. 6 účastníků, pro oddělení určené pro žáky ZŠ praktické max. 14 účastníků. V případě potřeby stanovuje ředitel působení asistenta pedagoga v oddělení ŠD určeného pro žáky ZŠ speciální.
- b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vedoucí vychovatelka s ředitelem školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.

2.2.7. Do školní družiny předává účastníky vychovatelce vyučující, který vyučoval poslední hodinu.

2.10.8. Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.

2.2.9. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje účastníkům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro účastníky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost účastníka školní družiny, umožňují účastníkům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané účastníky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.
- **Příprava na vyučování** zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může být realizována formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

2.2.10. Činností školní družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do školní družiny pokud se této činnosti neúčastní plný počet účastníků zařazených do školní družiny stanovený pro oddělení nebo skupinu.

2.2.11. V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna, s případným omezením podle pokynů hygienika.

2.2.12. Rodiče a další návštěvníci do učeben ŠD nevstupují.

2.2.13. Činností vykonávaných školní družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

2.2.14. Při postupných odchodech účastníků z jednotlivých oddělení domů je možné spojit činnost oddělení v době, kdy počet účastníků v takto spojených odděleních určených žákům ZŠ speciální je max. 6 účastníků a v odděleních určených pro žáky ZŠ praktické max. 14 účastníků. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační apod.

2.2.15. Ředitel schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity. ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce.

2.2.16. ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD.

Při organizaci výuky jinak než ve vyučovacích hodinách stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřeným vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám účastníků.

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

3.1. Všichni žáci, účastníci ŠD se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům, účastníkům ŠD není v době mimo vyučování a mimo provoz školní družiny dovoleno zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků, účastníků ŠD ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci, účastníci ŠD hlásí ihned vyučujícímu, nebo pedagogickému dozoru.

Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení účastníků v první hodině školního roku a dodatečné poučení účastníků, kteří při první hodině chyběli. O poučení účastníků provede vychovatel záznam do třídní knihy.

3.2. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků, studentů a účastníků ŠD, vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

3.3. Pedagogičtí pracovníci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků, účastníků ŠD a v případě náhlého onemocnění žáka, účastníka ŠD, informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka, účastníka ŠD. Nemocný žák, účastník ŠD může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.

Při úrazu poskytnou žákovi, účastníkovi ŠD nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo ten, který se o něm dověděl první.

3.4. Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky, účastníky ŠD v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za účastníky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

3.5. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků, účastníků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy - pedagogickým pracovníkem.

3.6. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna apod.), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Účastníci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

4. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů a účastníků ŠD.

4.1. Žáci, účastníci ŠD jsou povinni řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením.

4.2. U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, účastníků ŠD učitelů či jiných osob žákem, účastníkem ŠD je vyžadována úhrada od rodičů žáka, účastníka ŠD, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

4.3. Ztráty věcí hlásí žáci, účastníci ŠD neprodleně svému třídnímu učiteli, vychovateli. Žáci, účastníci ŠD dbají na dostatečné zajištění svých věcí - uzamykání šaten, tříd.

4.4. Do školy a školní družiny žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vyučujícího, který zajistí jejich úschovu.

4.5. Žáci školy, účastníci ŠD a zaměstnanci školy odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená.

4.6. Při nahlášení krádeže žákem, účastníkem ŠD se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní oddělení Policie ČR), nebo žák bude poučen, že má tuto možnost.

5. Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků, studentů, účastníků ŠD

5.1. Na hodnocení chování účastníka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, tj. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.

5.2. Pokud účastník narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení účastníka ze ŠD, pokud tento účastník soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

6. Dokumentace

6.1. Ve školní družině se vede tato dokumentace:

- a) evidence přijatých účastníků – zápisní lístky pro účastníky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,
- b) zápisní lístky do ŠD jsou současně písemnou přihláškou účastníků; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny,
- c) třídní knihy jednotlivých oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky účastníků,
- d) celoroční plán činnosti,
- e) roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy,
- f) vnitřní řád školní družiny, rozvrh činnosti,
- g) kniha úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků a studentů je společná pro školu a školní družinu

7. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vedoucí vychovatelka školní družiny.
2. Zrušuje se předchozí znění této směrnice Řád školní družiny ze dne 1. 9. 2009. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Skartačním řádem školy.
3. Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem školy a zveřejněním.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 2. 2015

V Českém Brodě, dne 20. 1. 2015

Mgr. Marie Šnajdrová
ředitelka školy